

Nr. 117.

Cena prenumeraty:
w ŁODZI:
Kwartalnie Mk. 14.40
Miesięczn. „ 4.80
Za roznośnienie
70 fen. miesięcznie.
Z przos. pocztową:
Kwartalnie Mk. 19.50
Miesięczn. „ 6.50

Kalendarzyk:

Wt. 6.V Jans Apost. i Ew.
Sr. 7.V Domiceli i Eufroz.
Czw. 8.V Stanisława
Piąt. 9.V Grzegorza Ner.

Redakcja

w Łodzi
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28.

ROZWOJ

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Wtorek, dnia 6 maja 1919 roku.

Można zamawiać „Rozwój“: w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lucha, Kiosk

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki, za tekstem 65 fenigów, nekrologi 1 marka za wiersz petitowy. Drobne ogłoszenia 10 fen. wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne.

Napężenie między Włochami i Koalicją.

Wojska amerykańskie opuszczają Włochy.

(Tel. wł. „Rozwoju“.)

Rzym, 500 ludzi policji amerykańskiej, którzy znajdowali się we Włoszech, zostali wycofani z kraju i Włochy zostały zamknięte, jako centrum formacji wojskowych amerykańskich.

Rozkaz ten został wydany przez naczelnego wodza wojsk amerykańskich. Otrzymał go w Rzymie wkrótce po zatargu, jaki wyłonił się między prezydentem Wilsonem a delegacją włoską.

W obecnej chwili 25,000 wojsk amerykańskich, jakie znajdowały się we Włoszech, zostały scentralizowane w Rzymie i oczekują rozkazu wyjazdu.

Oficerowie angielscy i amerykańscy otrzymali rozporządzenie niewyjeżdżania do Włoch.

Ustępliwość Wilsona.

Haga, 5 maja. (PAT.) Wilson przedłożył ministrowi Orlandowi nowy projekt załagodzenia zatargu o Rijekę.

Pierwsze starcia z Włochami.

Wiedeń, 5 maja (wł.) Pod Fiume znajduje się miejscowość Sussak. W Fiume są obecnie Włosi, Sussak zaś i most przez rzekę obsadzili francuzi i serbowie.

Komendant francuski uprzedził Włochów, iż wszelkie usiłowania przejścia rzeki będą odparte siłą. Dnia 29 u. m. włosi niebacząc na ostrzeżenie usiłowali sforsować most pod Sussak. Włochów odparto ogniem karabinowym.

Do Fiume przybyły posiłki włoskie, do Sussaku kilka bataljonów angielskich.

Nie pomógł gest.

Lyon, 5 maja. (PAT.) Ambasador Stanów Zjednoczonych we Włoszech, Page zaoferował swoje usługi w sprawie Adriatyku, chociaż nie miał mandatu do tego. Orlando podziękował mu za ten samorzutny gest.

Dziś w sali Koncertowej

ostatnie występy słynnego okultysty

KORDYANA.

Szczegóły w afiszach.

775 2

żydzi, stanowiący języczek u wagi, ale i to nie na długo, gdyż obrażone nacjonalizmy musiałyby się koniec końców, przeciw nim zwrócić.

Ostatecznie logika rzeczy doprowadziłaby, po przez lata anarchii i trujących sporów narodowych, do jednego z dwu rozwiązań: albo do szerokiej autonomii poszczególnych ziem, zmierzającej wprost do ich odpadnięcia, albo do pogwałcenia drogą zamachu zasady równouprawnienia wszechnarodowego przez jeden naród. Ale już napewno ani temu, ani tamtemu procesowi nie przyglądałyby się obojętnie państwa sąsiednie.

Wogóle dla tych państw pole do intryg, interwencji jawnych i zabiegów tajnych w państwie litewsko-białoruskiem byłoby niewyczerpane. Znamy przecież dobrze tradycje dyplomacji rosyjskiej i wiemy, jak wiele sobie budują Niemcy na słabości tworów państwowych na zachodzie Rosji. Unja tej Litwy—Białorusi z Polską nie poręczałaby niczego, bo nie usunęłaby najgłębszych powodów luzności wewnętrznej jednego z kontrahentów, a natomiast osłabiałaby samo polskie państwo narodowe, zmagające się u siebie z niezmiernie trudnymi zadaniami.

Z projektami utworzenia państwa litewsko-białoruskiego spotykaliśmy się, podczas wojny, w publicystyce niemieckiej. Propagował je usilnie jeden z publicystów niemiecko-żydowskich, nazywając proponowane państwo litewsko-białoruskie polsko-żydowskim. Istotnie też można być pewnym, że gdyby im szczęście wojenne dopisało, to ich państwo litewsko-białoruskie stałoby się domeną nieograniczonych wpływów kupca, dyplomaty i szpiega niemieckiego.

Polacy orędownicy państwa litewsko-białoruskiego mogą się powoływać na to, że przecie unja z Polską zabezpieczałaby wpływy kulturalne polskie. Naszem zdaniem zaś, ona nie zabezpieczałaby niczego, chyba, że stałaby się pokrywką dążeń imperjalistycznych, czego właśnie naród nasz nie chce, do czego świat niełatwo dziś dopuścił i co osłabiłoby tylko strukturę wewnętrzną Polski, która musi być państwem narodowym, uwzględniającem lokalnie, na terytorjach mieszanych, prawa i interesy narodowości obcych.

Zresztą nie ulega wątpliwości, że ludność miejscowa bynajmniej nie dąży do niepodległości politycznej w ramach b. W. Księstwa. Litwini opowiadają się wręcz przeciwko takiej idei, lubo roszczą sobie pretensje — dla państwa narodowo-litewskiego! — do znacznych potaci pol-

Z nami, lub przeciwko nam?

Ostatnie dni posiedzeń Rady 4-ch oraz komisji kongresowych między innymi poświęcone były rozważaniu spraw, dotyczących granic Polski.

Sprawa wschodnich granic naszych jeszcze nie została rozstrzygnięta. Co do kwestji Litwy i Białorusi ententa waha się, jak załatwić tę sprawę.

Utworzenie jakiegoś odrębnego, samodzielnego państwa Litewsko-białoruskiego byłoby krzywdą, wyrządzoną zarówno Polsce, jak i tym krajom.

Wiemy, że istnieją tam cprawda koła, uprawiające dotychczas politykę skrajnego aktywizmu w duchu niemieckim, które w żaden sposób nie chciałyby dopuścić do unji z Polską. Ci domośli dyplomaci, kreowani na swoje stanowiska przez b. okupacyjne władze niemieckie, ci różni rozbitkowie z osławionej „Taryby“ i t. p. mgławicowych koncepcji machiawelizmu pruskiego, obawiają się Polski nie ze względów dobra kraju, lecz jedynie przez prywatne swe animozje, gdyż czują, że wraz z kulturą i porządkiem, jakie wprowadziłyby tam rządy polskie, nie mogliby nadal, tak jak dotychczas, łowić rybek w mętnej wodzie... Tych panów jednak nie można przecie traktować na serjo. Nie są oni bynajmniej wyrazicielami opinji kraju, lecz tylko zwyczajnymi politycznymi awanturnikami.

Białoruś ciąży oddawna ku Polsce. Ludność białoruska z tradycjami swej przeszłości, i religiją i zrozumieniem swych najżywniejszych interesów widzi w Polsce tę jedyną ostoję, która osłonić ją może przed zaborczością i bestialstwem

hord bolszewickich. To też kraj ten wyraźnie zaakcentował swe stanowisko, dążące do połączenia z Polską, w licznych uchwałach oraz rezolucjach.

Również jedyne racjonalne oraz owocne na przyszłość rozwiązanie sprawy litewskiej leży w połączeniu tego kraju na zasadzie szerokiej swą tolerancyjnością unji z Polską.

W sprawie stworzenia państwa litewsko-białoruskiego, utopji, błąkającej się jeszcze, niby widmo dawnych koncepcji dyplomatów niemieckich, zabiera również głos p. B. Kostowski na łamach „Kurjera Warszawskiego“, wypowiadając się przeciwko temu projektowi.

Argumenty, wysuwane przez niego są najzupełniej słuszne.

W państwie tem nie byłoby, oczywiście, żadnego narodu panującego państwowego. Należałoby równouprawnić polaków, litwinów, białorusinów, rosjan i żydów. Pięć języków państwowych, pięć dążeń kulturalnych.

Ciągła walka narodowa w gminie, powiecie, ziemi, w parlamencie, szkole, urzędzie cechowałaby życie tego państwa z bajki. Nie doznałoby ono ani chwili spokoju, tem więcej, im mniej znaczna część ludności posiada świadomości narodowej. Walka o duszę narodową ludu białoruskiego rozpaliby się do białości. Do tego przyłączyłaby się walka religijna, stanowiąca tam konieczny atrybut walki narodowej.

Któż rozkoszowałby się niepodległością państwową w tych krajach? Nie polacy, bo byliby majoryzowani na każdym kroku, bo ich wpływom kulturalnym stawałby na przeszkodzie nacjonalizm litewski, rosyjski i żydowski. Nie litwini, bo nigdzie naprawdę nie byłiby u siebie. Nie rosjanie, boć to przeciw nim miałyby być utworzone owe państwo. Więc chyba jedynie

skich i białoruskich, Polacy oraz białoruscy katolicy pragną wyraźnie prostego połączenia z Polską. Co zaś do ziem, zamieszkałych przez ludność prawosławno-białoruską, to ich postawa jest zagadkową, ale niech nas o nią zanadto głowa nie boli. Siła Polski rozwine się drogą spoiwości wewnętrznej, a nie rozlewaniem się na nadmiernych przestrzeniach.

Niewiadomo wreszcie, na jaką pomoc ze wewnętrzną liczyby można dla idei państwa litewsko-białoruskiego? Trudno przypuszczać, ażeby się do niej zapalili aljanci, szukający tu mocnych rejonów pokoju i dopatrujący się ich — słusznie — w tworzeniu państw żywojących, opartych na nowożytnych zasadach budowy narodowo-politycznej.

Dowody te oraz argumenty najwyraźniej

przekonywują, że stworzenie państwa litewsko-białoruskiego byłoby b. niebezpiecznym na przyszłość.

Jedynym rozwiązaniem tej sprawy byłoby zwrócenie się do świętych tradycji przeszłości i połączenie tych krajów z Polską na zasadzie obopólnego porozumienia oraz sojuszu. Nie leży w naszym interesie uciskać lub gwałcić wolę ludności tych ziem. Ale należy im dać możliwość wypowiedzenia się, czy chcą połączyć znowu swe losy z Ojczyzną naszą. Nie ulega kwestji, że, z wyjątkiem garstki zapaleńców, szemrzących na nas dawniej przy rządzie rosyjskim, a później przy Niemcach, olbrzymia większość ludu tamtejszego wypowie się po stronie Polski, wyciągającej ku nim braterską dłoń w celu wzajemnej pracy dla wspólnego dobra i szczęścia.

Instytucje łódzkie wzywają do walki z bolszewizmem.

Wroga agitacja szerzy się bezkarnie. Rząd nie zwalcza dostatecznie akcji podstępnej komunistów. Tolerowanie paskarstwa i łapownictwa zaostrza sytuację. Wezwanie do Sejmu z prośbą podjęcia energicznej akcji przeciwdziałającej.

Stowarzyszenia i instytucje społeczne w Łodzi wystosowały memoriał do Sejmu w sprawie walki z bolszewizmem, który podajemy w skróceniu:

Wysoki Sejmie!

Niżej podpisani przedstawiciele zrzeszeń kulturalnych, zawodowych i robotniczych w Łodzi i okolicy zwracają się do Wysokiej Izby poselskiej, jako najwyższej władzy narodu, z następującym wezwaniem:

W obecnej chwili Polska wyzwolona i powstająca do nowego życia zmuszona jest do walki z otaczającymi ją zewsząd wrogami, spadkobiercami trzech potęg zaborczych, zmierzającymi do pokonania jej nie tylko siłą miecza w wojnie otwartej, lecz również przez zaszczerpienie na jej grunt strasznej zarazy wschodniej — bolszewizmu. Toczy z nami wróg walkę na dwóch frontach, wewnętrznym i zewnętrznym; tam w otwartej walce ginie kwiat młodzieży polskiej, tu wre praca haniebna nad rozluźnieniem organizacji społecznej i wywołaniem chaosu i anarchji w celu rzucenia naszej ojczyzny z powrotem pod stopy mocarstw zaborczych.

Wyzyskując niezadowolenie szerokich warstw pracujących, organizacje komunistyczne, pozostające na usługach państw wrogich Polsce, dokładając wszelkich starań dla przeszkodzenia każdej akcji, zmierzającej do załagodzenia kryzysu, przez zatrzymywanie transportów kolejowych, niszczenie surowców i towarów z jednej strony oraz przez namawianie robotników do stawiania coraz to więcej wygórowanych żądań z drugiej strony. Jak robota ta zdradziecka, nie posiadająca u nas żadnego ideowego podkładu, poza rasową nienawiścią do Polaków i dążeniem pewnych warstw żydowskich do zapewnienia sobie stanowisk kierowniczych w Polsce, wydanej na łup sąsiadów zaborczych, nie spotyka dostatecznego przeciwdziałania ze strony państwa i jego organów.

Często przedstawiciele władzy państwowej w osobach jej najwyższych urzędników jawnie na wiecach organizacji komunistycznych propagują bolszewizm. Powtarzając się stale napady i obelgi przeciwko wojsku polskiemu skierowane, uchodzą bezkarnie sprawcom, jawnie odbywają się w kraju naszym zebrania komunistów z przewagą szpiegów państw, wrogich Polsce, obok legalnych władz państwowych do dziś dnia istnieją Rady robotnicze, sięjące nienawiść do państwa polskiego i dążące do usunięcia Sejmu.

Stwierdzając powyższe, kierowani li tylko troską o dobro i całość Rzeczypospolitej, uważamy, iż stanowisko dotychczasowe Rządu ułatwia rozszerzanie się fali bolszewickiej, przez:

a) podtrzymywanie dwoistości policji (rozumiemy tu utrzymanie obok policji państwowej — milicji ludowej, podlegającej wpływowi organizacji wywrotowych);

b) pozostawianie na urzędach, nieraz najwyższych ludzi wrogo względem państwa usposobionych;

c) słabość Rządu względem sprawców niedopuszczalnych zamachów na wolność osobistą, mienie i życie spokojnych obywateli;

Ulini w patriotyczne uczucia, ożywiające

d) łagodne traktowanie ujętych przez władze bolszewików i obdarzanie ich wolnością osobistą.

Rząd zarówno przez tolerowanie tych bezpośrednich objawów bolszewizmu, jak również przez niereagowanie na zjawiska, ułatwiające wprost wzrost jego jak:

a) łapownictwo i nadużycia w urzędach,

b) zle i niedbałe wykonywanie powierzonych urzędnikom obowiązków, zwłaszcza w dziale administracji i aprowizacji,

c) tolerowanie paskarstwa w różnych jego objawach, nie spełnia należycie obowiązków i zadań, powierzonych mu przez naród w tej decydującej dla dziejów Ojczyzny naszej chwili.

pierwszy w Ojczyźnie odrodzonej Sejm polski, my, przedstawiciele szerokich warstw pracujących miasta Łodzi i okolicy, pobudzeni li tylko usiłowaniami tej naszej Ojczyzny — zwracamy się do Najwyższej władzy naszej z wołaniem o skuteczne i energiczne zwalczanie zła, szerzonego przez wrogów nie tylko Narodu Polskiego, lecz całej ludzkości i oświadczamy, iż ze swej strony udzielimy Wysokiemu Sejmowi jak najdalej idącej pomocy w walce z pośrednimi i bezpośrednimi objawami bolszewizmu.

Jednocześnie składamy wyrazy najwyższego hołdu i uznania dla suwerennej władzy Narodu polskiego, Wysokiego Sejmu.

Następują podpisy i pieczęcie stowarzyszeń: Majstrów fabrycznych, urzędu starszych zgr. marmurarzy, Polskiej Macierzy Szkolnej, Zrzeszenia nauczycieli polskich szkół początkowych, Rady Rzemieślniczej, Resursy Rzemieślniczej, Związku felczerów, urzędu starszych zgr. murarzy, zdunów, majstrów tokarzy, brukarzy i betoniarzy, tapicerów, malarzy, właścicieli cukierni, czeladzi murarskich, mistrzów ślusarzy, Związku katolickiego kobiet polskich, Stow. sług katolickich, Tow. im. Moniuszki, Chr. Związku zaw. woźnych i portjerów, urz. st. zgr. kowali, rzeźników, prac. pralni, mistrzów stolarzy, blacharzy, stow. zaw. przem. budowlanego, szewców, prasowaczek, chemiczarek i praczek, Komisji międzyzwiązkowej, Stow. rob. chrześc., Chóru św. Krzyża, okręgowego Związku kółek rolniczych, mistrzów krawieckich, st. zaw. subjektów cukierniczych, okr. towarzystwa rolniczego, cechu bednarzy, siodlarzy, stow. rob. chrześc., Chrześc. Demokracji, Tow. im. Paderewskiego, St. drobnych kupców i przemysł. chrześc., Zw. zaw. rob. ziemnych i cegielni, Stow. zaw. Christliche Gewerkschaft, Polskiego Związku Pracy, Związku urzędników miejskich, Związku kolejarzy, Związku zaw. ogrodników koła łódzkiego, Komandytor, Stow. drobnych kupców i przem. polskich.

Galerię męską i damską

koszule męskie i krawaty

*** poleca ***

Wł. Janiszewska Przejazd 16

Sklep bogato zaopatrzony. Ceny przystępne.

Nasze sprawy.

Na ostatnim posiedzeniu Rady ministrów zatwierdzono projekt deklaracji konstytucji, który zgłoszony będzie w imieniu rządu do łaski marszałkowskiej na najbliższym posiedzeniu Sejmu.

W Londynie założono Towarzystwo dla handlu z Polską, Estonją, prowincjami bałtyckimi i Finlandją. Towarzystwo nosić będzie nazwę: „United Baltic Corporation Limited“.

KRONIKA.

Dziś, d. 6 maja 1919 r.

Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej nabycie można (po potrąceniu procentu):

100	markowe, koronowe, rublowe	za	97.57
500	" " "	za	487.85
1000	" " "	za	975.70
5000	" " "	za	4878.47
10000	" " "	za	9756.95
			769 2

— Na drodze do uruchomienia przemysłu.

W fabryce Tow. Akc. Jakóba Wojdyśławskiego, przy ul. Piotrkowskiej № 208, przystąpiono do remontu maszyn oraz instalacji, po ukończeniu których w tych dniach fabryka będzie uruchomiona. Czynne będą wszystkie oddziały maufaktury wełnianej, przędzalnia, tkalnia, farbniarza i wykończalnia. Narazie otrzyma zajęcie około 200 robotników.

— Nowe karty żywnościowe.

Nowe karty na artykuły kontyngensowe, na okres 102-gi, składające się z 5 kuponów ponumerowanych i kuponu na cukier, ozdobione są wizerunkiem Jerzego Clemenceau. Karty ważne od 12 do 25 maja. Ilość artykułów, jakie będzie się otrzymywać za kartkami, ta sama, co i w okresie bieżącym.

— Ameryka nas prowiantuje.

Do Łodzi nadeszło 10 wagonów mięsa wieprzowego z Ameryki, które przeznaczono na aprowizację wojska. Mięso złożono w rzeźni miejskiej.

— Odczyt o „Leonardo da Vincim“.

W niedzielę, dnia 11-go maja, o godz. 3^{1/2} po poł. w Sali Kocertowej p. Bolesław Busiakiewicz wygłosi odczyt na temat „Leonardo da Vinci“ z okazji 400-o letniej rocznicy zgonu wielkiego mistrza.

Wątpliwe nie należy, że odczytem tym zainteresuje się głównie młodzież szkolna, dla której prelegent pracę swą przeznaczył.

— Kooperatywa paskarzem.

k) Z powodu stwierdzenia dokonanych nadużyć przy sprzedaży artykułów kontyngensowych, z polecenia Komisarza min. aprowizacji, p. Samborskiego, opieczetowano kooperatywę przy Stow. żydowskich komiwojażerów łódzkich przy ul. Sienkiewicza pod № 35. Między innymi posiadano tam fałszywą wagę, dającą różnicę o półtora funta na 10 f. Księgi prowadzono wyłącznie w języku rosyjskim. Dodać należy, iż w zarządzie tej kooperatywy jest p. Weiss, ławnik magistratu i wice-przewodniczący miejskiego wydziału zaprowiantowania miasta...

— Znowu strejki rolne w okolicy.

W Łasku wybuchły strejki rolne, a mianowicie: u Szajcera w Łasku, Lorenca w Buczku i Nehringa w Sycanowie.

Teatr i sztuka.

— Teatr Polski.

Dziś we wtorek, Teatr Polski daje po cenach popularnych znakomitą krotoczwilę K. Zalewskiego p. t. „Oj mężczyźni, mężczyźni“. Jest to jedna z tych krotoczwil, które w szaleństwie swej wesołości nie tracą zdrowego sensu, doskonały jej humor ma podkład komedjowy. Cały szereg sytuacji splecionych wyborną techniką, składa całość, która jest scenicznym majstersztykiem; te wszystkie zalety wprowadziły utwór ten roześmiany na najlepsze sceny, między innymi na scenę warszawską, gdzie nadzwyczajnie święciła tryumfy. W przedstawieniu udział biorą pp.: Dunin-Ryckowski, Wierzejska, Zbikowska, Pachalski, Tatar-kiewicz, Wronski, Woskowski i inni. Rolę Bisturkiewicza odegra po raz pierwszy p. L. Wisniewski.

Ludność Śląska Górnego wy- ciąga ramiona do Polski.

Poznań, 5 maja (PAT.) W Katowicach z po-
wodu polskiego święta narodowego połowa ko-
palń śląskich zawiesiła pracę. W Gliwicach po-
lacy dnia 3 maja urządzili uroczysty obchód i
demonstrację. Wygłoszono kilka mów. Pokoju
nie zakłócono. W Bytomiu wznoszono okrzyki
na cześć Focha i Hallera. W Rybniku demon-
stracje były olbrzymie. Grenzschutz stał w po-
gotowiu. Uchwalono rezolucję, domającą się
przyłączenia do Polski Górnego Śląska, Gdań-
ska, Cieszyna i Lwowa. Na zgromadzeniach
ogłoszono także, że przyjechał kurjer pana Pa-
derewskiego z wiadomością, iż Śląsk Górny z
wyjątkiem kilku powiatów i Morawskiej części
dowiatu Raciborskiego, przyłączony będzie do
Polski.

Kautsky zgadza się na warunki ententy.

(Tel. wł. „Rozwoju“.)

Rotterdam. — W artykule, umieszczonym
w dzienniku „Freiheit“, Karol Kautsky, znany
teoretyk socjalizmu oraz jeden z przywódców
niezależnych socjalistów niemieckich, który był
wice-sekretarzem państwa w czasie rządu prowi-
zorycznego, stwierdza, iż Niemcy powinny przy-
jąć warunki pokojowe. Odrzucenie traktatu po-
kajowego uwięzione zostało powodem
tylko wówczas, gdyby żywiły demokratyczne
w krajach ententy zaprotestowały przeciwko upo-
korzeniu Niemiec. Lecz na to bynajmniej się nie
zanosi.

Niemcy przeciw Hallerowi.

Berlin, 5 maja (PAT.) W Gdańsku odbyła
się 3 maja wielka demonstracja niemiecka, zwró-
cona przeciw wynurzeniom generała Hallera w
sprawie Gdańska.

Obrońca naszych kresów.

Warszawa, 5 maja (PAT.) Komunikat sztabu
generalnego wojsk polskich z dnia 5 bm.

Front galicyjski: Pod Lwowem trzykrotne
ataki ukraińskie na nasze linie na wschód od
Zydatycz zostały krwawo odparte. Na południe
od toru kolejowego Grodek-Przemysł spokój.
Na odcinku Chyrów i Nowe Miasto utarczki
patroli ze stratami dla nieprzyjaciela.

Front wołyński: Ataki ukraińskie na Os-
czów na południe od Bełża i Ostroburz, Torha-
szów i Korczów (na południo-zachód od Bełża)
odparte z ciężkimi stratami dla nieprzyja-
ciela.

Front litewsko-białoruski: Na całym froncie
wzmoczona działalność bojowa.

Wz. szefa sztabu gen.
podpisano *Haller*, pułkownik.

* * *

Sprawy belgijskie.

Paryż, 5 maja (PAT.) Donoszą z Brukseli:
W Laeken odbyła się w sobotę po południu
rada ministrów pod przewodnictwem króla Al-
berta. Toczyły się narady długie i nader oży-
wione. Postanowiono zaważać do Brukseli
pełnomocników belgijskich z Paryża pp. Hy-
mansa, Vendeneuvel i Vendervelde. Na niedzie-
lę wieczór zwołana jest wielka rada ministrów.

Mackensen będzie nadal internowany.

Berlin, 5 maja (PAT.) Marszałek Foch nie
zgodził się na ponowną prośbę rządu niemie-
ckiego o wypuszczenie marszałka Mackensena
wzaz ze sztabem, internowanych na Węgrzech.

W przededniu podpisania pokoju.

Prace przygotowawcze.

Paryż, 5 maja (PAT.) W sobotę 4 ministrów
spraw zagranicznych zbrali się w celu dal-
szego rozważania sprawy morza Bałtyckiego i
przedyskutowania kilku artykułów traktatu po-
kajowego. Rada 3-ch odbyła posiedzenie w so-
botę przed południem i po południu w celu
zastanowienia się nad położeniem wytworzonym
z powodu nieobecności w Paryżu delegacji
włoskiej w chwili podpisywania traktatu po-
kajowego z Niemcami. Zgodzono się w zasadzie
na nawiązanie rokowań w tej sprawie z rządem
włoskim. Prócz tego zawiadomiono rząd włoski,
że rządy sprzymierzonych zamierzają niebawem
zwołać do Paryża konferencję z delegatami by-
łych Austro-węgier celem omówienia pokoju
z Austro-węgrami.

Preliminarze pokojowe.

Wiedeń, 5 maja (PAT.) Wczoraj przed po-
łudniem odbyła się pod przewodnictwem Poin-
carego rada ministerjalna, w której wzięli udział
wszyscy ministrowie i sekretarze stanu. Prezydent
ministrów Clemenceau odczytał tekst preliminarzy
pokajowych.

Nasze granice.

Wiedeń, 5 maja (PAT.) Wczoraj przed po-
łudniem Komisja do spraw polskich rozpoczęła
badania w sprawie południowo-wschodnich gra-
nic Polski.

Komisja rewizyjna.

Paryż, 5 maja (PAT.) Dziś przed połu-
dniem zebrała się w ministerstwie spraw zagra-
nicznych komisja, która ma sprawdzić pełnomoc-
nictwa delegatów niemieckich.

Cheć się bronić.

Berlin, 5 maja (PAT.) „Berliner Tageblatt“
donosi, że dr. Jaffe wyjeżdża, jako rzeczoznaw-
ca niemiecki z kresów wschodnich na obrady
konferencji pokojowej, wezwany tam przez
Brockdorfa Rantzaua.

Warunki traktatu pokojowego.

Paryż, 5 maja (PAT.) Według „Daily Mail“
ententa w traktacie zażąda, aby Niemcy zwrócili
wszystkie ziemie, które zagarnęli w ostatnich
200 latach. Niemcy mają utracić 70 proc. ko-
palni żelaza, przeszło 30 proc. węgla i 20 proc.
potasu. Dalej będą musieli wydać wszystkie ko-
lonje i wszystkie okręty. Ludność Rzeszy zmniej-
szy się blisko o 8 milionów, w tym jedna trze-
cia pochodzenia niemieckiego. Przedstawiciele
Austrii zostali powołani do Saint Germain.
Austria będzie przemieniona w republikę neu-
tralną pod egidą związku narodów. Zabroni się
jej połączyć z Niemcami i zawrzeć z nimi so-
jusz. Co do strony finansowej, to Niemcy mają
się zobowiązać do zapłacenia zaliczki na po-
czet ogólnych kosztów wojennych w sumie 125
milionów ogólna suma kosztów wojennych po-
dana będzie dopiero 19 maja 1921 r. Przy do-
ręczaniu traktatu obecni będą tylko pełnomoc-
nicy wielkich mocarstw. Odbędą się ogółem 2
plenarne posiedzenia, na jednym traktat będzie
doręczony, na drugim podpisany. Poza tem w
wszystkie rokowania będą się odbywały piśmie-
nie. Delegatom austriackim towarzyszyć będzie
5 przedstawicieli prasy.

Nowe państwo.

Paryż, 5 maja (PAT.) Konferencja pokojo-
wa i państwa sprzymierzone uznały niezawisłość
narodu estońskiego i republikę estońską, jako
państwo niepodległe.

Niemcy grożą.

Nauen, 5 maja (PAT.) Prasa niemiecka wy-
raża przypuszczenie, że gdyby ententa zażądała
od Niemiec przyjęcia lub odrzucenia warunków
pokajowych en bloc, delegaci niemieccy sprze-
ciwili się temu żądaniu. Gdyby aljanci nie zgo-
dzili się na dyskusję nad poszczególnymi posta-
nowieniami traktatu pokojowego, Niemcy byłiby
zmuszeni odrzucić wszystkie warunki en bloc.

Poznań, 5 maja (PAT.) Komunikat głów-
nego dowództwa z dnia 5 bm.

Front północny: Pod Lipinami i Stróżewem
odpędzono nacierające patrole niemieckie. Na
prawym skrzydle bombardował nieprzyjaciel w
nocy artylerją i minami Płonkowo, Broniewo,
Tupadły i okolicę Dąbrówki.

Zamość, Szkołę i drogi, prowadzące do
Rynarzewa ostrzeliwała pod wieczór silnie arty-
lerją nieprzyjacielską. Na reszcie frontu naogół
spokój.

Front zachodni: Spokój.

Front południowy: Żołędnice, Perzycę i
Chachalnię ostrzeliwał nieprzyjaciel silnie z ku-
lmiotów i karabinów. Na reszcie frontu
spokój.

Wroczyński, pułkownik

Szef sztabu.

Agonja hydry bolszewickiej.

Dyktatura proletariatu w Bawarii.

Monachjum, 5 maja (PAT.) Wiadomość
o zamordowaniu zakładników potwierdza się.
Między innymi zamordowali komuniści hr.
Westarp, ks. Thurn-Taxis wraz z małżonką.
Miasto jest opanowane przez wojsko rządowe.
Toller, Lewien i Lewin zbiegli. W mieście za-
prowadzono stan wojenny. Komendanta woj-
skowego Monachjum Egelhoffera znaleziono
w mieszkaniu pewnej rosjanki, za wanną, gdzie
go zastrzelono. Aresztowano ponadto ministra
wojny komunistów Reiharda; komisarz ludowy
Klingelhofer został wraz z żoną rozstrzelany.
Komisarza ludowego Landauera tłum rozszar-
pał w chwili, gdy go prowadzono do więzienia.

Komuniści węgierscy przyznają się do porażki.

(Tel. wł. „Rozwoju“.)

Wiedeń. Oficjalny komunikat węgierskiego
rządu sowiektów mówi: Na północy wojska ru-
muńskie dosięgły Nagy-Kally. Na Cissie posunęły
się poważnie naprzód.

Upadek Budapesztu.

Paryż, 5 maja (PAT.) Komuniści buda-
peścieńscy przyjęli wszystkie warunki, po-
dyktowane przez ententę, mianowicie: na-
tychmiastową kapitulację, wydanie wszyst-
kiej broni i amunicji oraz wydanie Buda-
pesztu. Wojak ententy wkroczyli do sto-
licy Węgier.

Zmiana rządu na Węgrzech?

(Tel. wł. „Rozwoju“.)

Zurich, 5 maja (PAT.) W sferach kompe-
tentnych krąży pogłoski o tem, jakoby, wobec
coraz większego wrzenia ludności oraz sukcesów
wojsk koalicyjnych, rząd komunistyczny miał
zostać zamieniony przez nowy rząd burżuazyjny.
Nowa lista ministerjalna mieści następujących
polityków węgierskich. Prezydentura oraz sprawy
zagraniczne T. Battyanyi, sprawy wewnętrzne
M. Esterhazy, finansowe M. Lukacz, handlowe
M. Garamy.

Knowania bolszewików w Austrii

(Tel. wł. „Rozwoju“.)

Wiedeń. — W tych dniach zaarrestowano
w jednym z wielkich banków wiedeńskich jakie-
ś rosjanina, który podnosił na swój czek wiel-
ką sumę pieniędzy. Policja znalazła w jego ba-
gażach milionowe sumy w rublach oraz koro-
nach, jak również bardzo dokładnie wypracowany
plan, dotyczący zorganizowania rewolty bolsze-
wickiej w Wiedniu.

Odwrot bolszewików.

Berlin, 5 maja (PAT.) Armja bolszewicka
na całym froncie syberyjskim znajduje się w
bezdolnym odwrocie.

ALEKSANDER LEWLIL MAZARAŁKI

obywatel ziemski, właściciel majątku Żelazna, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 4 maja r. b., przeżywszy lat 67.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się dnia 7 b. m., o godzinie 11-ej rano, w kościele Żelaskim, poczym nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz parafjalny w Żelaznej.

O smutnych tych obrządkach zawiadamia pogrążona w głębokim smutku: żona, córka, syn, zięć, wnuczka i rodzina zmarłego

Konie oczekiwać będą w środę, dnia 7-go b. m., na stacji Skierniewice na wszystkich rannych pociągach.

Postępując w myśl zmarłego prosimy o nieskładanie wieńców.

777-1

Odwrót armji ukraińskiej.

Lwów, 5 maja (PAT). Posunięcie się grupy polskiej na linię Lelechówka-Stawków-Werehika Łoziny i Rokiino, oraz równoczesne naciskanie ze strony grupy rawskiej, zaniepokoiło ukraińców, którzy wskutek tych ruchów znaleźli się jakby w ramionach kąta prostego. Ustępują oni tedy na północ od Lwowa i na wschód w kierunku na Żółkiew, aby sprostować swój front, zabezpieczyć tyły i odwrót. W najbliższych dniach należy oczekiwać znacznego cofnięcia się północnego frontu nieprzyjacielskiego.

Okrucieństwa ukraińców.

Lwów, 4 maja (PAT.) Jeden z mieszkańców wsi Sokolniki, którą ukraińcy nazwali „kozaczyną”, podaje szczegóły zniszczenia tej miejscowości oraz okrucieństw, jakich się ukraińcy tam dopuszczali. Włoścjanina Józefa Gajdę chcieli zmusić do podpalenia własnego domu, a gdy niechciał tego uczynić, bili go aż do utraty przytomności. W następstwie tych udręczeń Gajda oszalał. Katarzynę Ordę zmusili ukraińcy

do podpalenia chaty jej ojca. Domy, które ocalały, są pełne nawozu, niechlujstwa i kału ludzkiego.

Ukraińcy urządzają pogromy

Paryż, 5 maja (PAT.) W Dubnie ukraińcy urządzili straszliwy pogrom na żydów. Około 700 osób zostało zabitych. Ukraińcy żołnierze opowiadają, że otrzymali pozwolenie na to od komendanta.

Evakuacja Galicji Wschodniej.

Lwów, 5 maja (PAT.) 10 dni temu wojsko ukraińskie ewakuowało Szczerzec i Mikołajów. Władze tamtejsze są gotowe do odjazdu. W Stryju pełni służbę wojskową wielu żydów oraz niemców wiedeńców. Drożyzna bardzo wielka. Cena maksymalna za korzec kartofli wynosi 100 koron. Funkcjonują tylko ruskie szkoły. Aresztowano wiele osób.

Niemcom pokazują swoje dzieło.

Pierwsze telegramy dziennikarzy niemieckich zaczynają nadchodzić do Berlina. Na niektórych dziennikarzach przejazd przez zniszczone okolice Francji zrobił głębokie wrażenie. Naczelny redaktor Vorwärtsu donosi między innymi: Saint Quentin przeszkadzać będzie w zgodzie z Francją dopóty, dopóki nie zrozumiemy tego za co Francja nas nienawidzi. Obraz, jaki mamy przed sobą od szeregu godzin jest ciągle ten sam. To dzieło militarysty, które z niedługo kwitnącego kraju, dostarczającego środków do życia milionom mieszkańców Francji, zrobił pole ćwiczeń dla wojska i to w formach fantastycznych. Tylko żołnierze mogą odbywać tu ćwiczenia. Ziemia nie może już służyć do czego innego i to będzie trwało przez całe lata, zanim ludzie będą mogli przyjechać tutaj i zamieszkać. Korespondent „Vossische Zeitung” telegrafuje: Rząd francuski wyraził w Spa życzenie, aby delegaci niemieccy zanim przybędą do stołu rokowań przekonali się naocznie o stanie nieszczęśliwych okolic, które przez przeciąg przeszło 4 lat były terenem wojny najbardziej niszczycielskiej w dziejach. Lekcja ta była cenna, a uczucie grozy jakiego doznawać musieli wszyscy ludzie wrażliwi podczas swej podróży dostarczyło więcej jasności w niektórych sprawach niż posiedzenia i dyskusje. Teren ów to kraj umarłych, nawet roślinność tutaj zamarła.

Temat do operetki.

W ubiegłą niedzielę poseł węgierski Bolgar i jego zastępca zostali samochodem wprowadzeni przez oficerów węgierskich do klasztoru ojców Franciszkanów. Oficerowie oświadczyli gwardjanowi, że działają z polecenia rządu austriackiego i prosili o pilnowanie wprowadzonych, jako niebezpiecznych bolszewików. Policja wiedeńska zarządziła aresztowanie wielu oficerów węgierskich. Pieniądzy poselstwa w kwocie 150 milionów dotychczas nie można było odszukać. Dzisiaj poseł Bolgar ma być wprowadzony do gmachu poselstwa.

Przeciw paskarzom.

Kraków, 5 maja (PAT.) W dniu 1-ym maja wywiązały się w Rzeszowie rozruchy przeciw paskarzom, w czasie których rozbito kilka sklepów. Nazajutrz był względny spokój, w sobotę zaś rozruchy trwały znów przez cały dzień. Wystąpiło wojsko. W niedzielę wzburzenie trwało dalej. Sprowadzono i wzmocniono asystencję wojskową. W Mielcu dnia 1 maja również wybuchły zaburzenia na tle aprowizacyjnym. Chłopi z okolicznych wsi zwrócili się przeciw paskarzom i zniszczyli kilka sklepów paskarskich.

Nowy spiszek na Clemenceau.

Wiedeń, 5 maja. (PAT.) W pobliżu mieszkania premiera Clemenceau aresztowano 19-letniego młodzieńca, nazwiskiem Cormilon, przy którym znaleziono mały sztylet i broszury anarchistyczne. Zeznał on, że zamierzał zabić Clemenceau.

Tragiczny wypadek.

Preszburg, 5 maja. (PAT.) Koło Wajner spadł z wysokości około 400 metrów samolot, w którym znajdował się czeski minister wojny Stefanik w towarzystwie 2 oficerów włoskich. Wszyscy 3 wraz z pilotem zginęli na miejscu.

Niemcy chcą pretekstu.

Gdańsk, 5 maja. (PAT.) Niemiecka rada ludowa ogłasza jakieś rzekome polskie tajne pisma ulotne, mające świadczyć o przygotowaniach polaków w Prusiech zachodnich i wschodnich w razie, gdyby te prowincje nie miały być przyłączone do Polski. Niemiecka rada radzi niemcom, aby natychmiast utworzyli niemiecką obrobną kraj.

Przeniesienie parlamentu do Berlina.

Berlin, 5 maja. (PAT.) Zgromadzenie narodowe zbierze się we czwartek w Berlinie w gmachu starej biblioteki obok pałacu byłego cesarza Wilhelma.

Skutki gospodarki bolszewickiej.

Nauen, 4 maja. (PAT.) Nędza w Rydze wzrasta z dnia na dzień. Na wyspie Dyna tyśiącom nędzarzy grozi zagłada, jeśli pomoc nie nadejdzie bezzwłocznie. Konsul szwedzki w Rydze został aresztowany przez bolszewików.

Walki wojsk naszych pod Lwowem.

Przeprowadzona w ostatnich dniach ofensywa pod Lwowem była przede wszystkim skierowana na pozycje ukraińskie, położone bezpośrednio na północ od miasta, a ciągnące się od miejscowości Brzuchowice, przez Łysą Górę i Małachów mniej więcej w kierunku kolei do Brodów. Linja ta, była umocniona przez ukraińców bardzo starannie. Akcją na tym odcinku kierował ze strony ukraińskiej ataman Dołud na czele około 4,000 ludzi piechoty, mając 100 z górą karabinów maszynowych i 50 dział oraz miotacze min.

W dniu 29 kwietnia o godz. 1-ej w nocy, zaczęła nasza artylerja zasypywać okopy nieprzyjacielskie pociskami, a wkrótce potem ruszyła do szturm piechota. Ukraińcy stawili zacięty opór tak, że dopiero po kilkunastogodzinnym zaciętym boju udało się naszym oddziałom przełamać ich front, biorąc brawurowym atakiem fort Brzuchowice i Łysą Górę, które stanowiły niejako klucz do całej linii obronnej. Od tej chwili dało się zauważyć nieład w szeregach nieprzyjacielskich. Większa część jego oddziałów była rozproszona i niezdadna narazie do jakiegokolwiek akcji dalszej. Zrana dnia 30-go z. m. cała grupa ukraińska znajdowała się w panicznym odwrocie. Wsie: Prusy i Kamieniopol zostały zdobyte.

Lotnicy nasi dokonali nadzwyczaj śmiałych wlotów, ostrzeliwując często z wysokości zaledwie 100 metrów uciekającego nieprzyjaciela i pędząc całe oddziały przed sobą.

Tylne straż nieprzyjacielskie próbowały jeszcze raz stawić opór pod wsią Grzęda, ale oddziały strzelców lwowskich, po krótkiej walce, przełamały go, rozbijając zupełnie ukraińskie oddziały. W walkach tych zdobyto działa, karabiny maszynowe, wielką ilość materiału wojennego oraz wzięto kilkudziesięciu jeńców.

Zwycięstwo nasze ma także duże znaczenie ze względu na ogólną sytuację wojskową, gdyż zmusza nieprzyjaciela do spiesznego odwrotu z jego dotychczasowej linii obronnej na północnym odcinku frontu. galicyjskiego, ciągnącej się wzdłuż Wereszczyca przez Magierów prawie, że

aż pod Rawę Ruską. Od sześciu przeszło tygodni ukraińcy ponosili wiele trudów około umocnienia tego frontu, który pod względem tersnu nadawał się doskonale do tego celu. Zbudowano tam 8 linje obronne, zaopatrzone w potrójne rzędy drutów kolczastych, a niektóre miejscowości, jak np.: Magierów, Dobrosin, Krechów, a szczególnie Zółkiew zamieniono wprost w niezłomite, zdawałoby się, twierdze. Na wiadomość o naszej akcji pod Lwowem już w dn. 30 z. m. grupa ukraińska atamana Klee, zajmująca ten odcinek frontu, rozpoczęła pośpieszny odwrot ku wschodowi, opuszczając przede wszystkim Magierów, Horodysko i Majdan, które natychmiast po krótkich walkach straży tylnych obsadziły nasze oddziały, postępujące za nieprzyjacielem. Wystane naprzód patrole jazdy stwierdziły, że ukraińcy opuścili także Krechów i okolice.

W każdym jednak razie dłuższe pozostawanie ukraińców na wspomnianych pozycjach, wobec grożącego z dwu stron jednocześnie oskrzydlenia, staje się bardzo nieprawdopodobne i odwrot na liję Bugu jest już tylko kwestją czasu.

Dla czego?

Zapytujemy nas, dla czego na drzwiach kasy Przemysłowców (Ewagielicka 15) jest po dziś dzień napis niemiecki? Czy to. Berlin?

Odpowiedź Redakcji.

p. Majorz. Zapytani przez nas specjaliści, zapewniają, iż tego rodzaju przedsięwzięcie ma dużą przyszłość przed sobą.

Na żołnierza polskiego.

Zbrane na zabawie u Józ. Zakrzewskiego, dnia 22 kwietnia mk. 8. — Roszkowski 10 mk. — Szymkowski i Danielak mk. 15 za zwrot przez prac. Stow. „Wyzwolenie” zguby.

Na Tow. Opieki nad żołnierzem.

Tow. śpiew. im. „St. Moniuszki”, Sekcja II-ga zbrane na „Jajku” mk. 62 fen. 70.

Na obrońców Lwowa.

Chór prymaryjny przy kościele św. Kazimierza w Łodzi mk. 50.

Z ostatniej chwili.

Przyjazd posła angielskiego.

Warszawa, 5 maja (PAT). Dziś przyjechał do Warszawy poseł Wielkiej Brytanji sir Percy Windham. Na dworcu oczekiwał go delegat ministerjum spraw zagranicznych pan Halpern. Pan poseł zajechał do hotelu Europejskiego, gdzie przyjął pana Przeździeckiego, dyrektora protokołu dyplomatycznego. Z panem posłem przyjechał przedstawiciel armji angielskiej, gen. Carton de Wiard i referent spraw komunikacyjnych gen. Hamond.

Gen. Haller w Lublinie.

Lublin, 5 maja (PAT). Wczoraj o godz. 8-ej rano przybył tu gen. Haller w towarzystwie oficerów francuskich i polskich. Na dworcu oczekiwali go delegaci władz wojskowych, magistratu i wszystkich instytucji oraz towarzystw społecznych i kulturalnych. Zebrało się też wiele publiczności.

Przy wejściu z dworca kobiety obrzuciły generała kwiatami a publiczność witała go entuzjastycznymi okrzykami. Przed domem, w którym zamieszkał generał Haller zebrały się tłumy wznosząc nieustannie okrzyki na cześć gościa.

O godz. 10 gen. Haller odjechał do Warszawy.

HESSEN i MANITIUS

ZAKŁADY
DRUKARSKO-LITOGRAFICZNE
i INTROLIGATORSKIE

WYKONUJĄ WSZELKIE DRUKI DLA HANDLU, PRZEMYSŁU i URZĘDÓW, PAPIERY WARTOŚCIOWE, PODRĘCZNIKI SZKOLNE i WSZELKIE BROSZURY, KSIĘGI HANDLOWE etc. PO CENACH PRZYJĘTYCH

ŁÓDŹ, UL. PAŃSKA Nr. 87

PASTA CZARNY LEW

LION-NOIR.

Znana pasta do obuwia „CZARNY LEW” (Lion Noir) zjawia się na rynku.

Właściwość tej pasty: **Konserwuje skóry, nadaje jej wydatny połysk, czyni skórę nieprzemakalną i miękką.**

Pasta „CZARNY LEW” dzięki jej obfitości farby i tłuszczu czyszczy i czerni obuwie nawet z najgorszej skóry.

Żądać wszędzie.

Reprezentant. Skład farb „RIPOLIN”, Warszawa, Graniczna Nr. 9 tel. 94-85. 751w19

OGŁOSZENIE.

Nz stacji Karolew odbędzie się 9 maja r. b. o godz. 11 przed południem **sprzedaż z licytacji około 10 wagonów** kory dębowej i świerkowej.

Inspektorat Handlowy II Oddziału. 781 1

FRANCISZEK GLUGLA

ŁÓDŹ, POŁUDNIOWA 28

Reprezentacja i skład biszkoptów i cukierków **F. Anczewskiego w Warszawie.**

Elektryczna fabryka palenia kawy i surogatów

Skład towarów kolonialnych.

Stenografja systemu Stolze-Schrey'a:

jest najbardziej rozpowszechnioną w Europie, jest najłatwiejsza w piśmie i czytaniu.

Wyszły z druku:

- 1) Podręcznik Stenografji Polskiej systemu Stolze-Schrey'a,
- 2) **Słowniczek** skrótów specjalnych, opracował St. Hamczyk w Warszawie.

Wykładana na kursach handlowych **Miny Buchholcowej, ul. Przejazd 20.**

Dnia 2 maja rozpoczynają się nowe wykłady. 759 : 5

NOWOOTWORZONY **Warszawski Magazyn Damskich Kapeluszy**

Wykonuję obstaunki i przeróbki podług ostatniej mody.

Marja Martini

ul. Piotrkowska 292, m. 2, I piętro na prawo. 779 5

Do sprzedania
Rama kańczuchowa kryta 1-o piętrowa Jahra
 (zawieszona powietrzem ogrzanem)
 Szerokość 2 mtr., wydajność 1500 arsz. na godzinę.
 Rama pozbawiona bębnow miedzianych oraz wałków kierowniczych. Szczegóły Łódź, Emilji № 5. 772 2

Ważne dla
oficerów i żołnierzy!
 Pierwszorzędna pracownia ubiorów wojskowych i cywilnych **Bolesława Mizery**, przy ulicy Sienkiewicza № 71, wykonywa elegancko i na czas. 781 5

Sklep kolonialno-dystrybucyjny
 w dobrym punkcie
jest do sprzedania
 ul. ANDRZEJA № 42, róg Pańskiej. 782 n 2

Krycie, reperacje i smołowanie
Dachów papowych
 wykonywa solidnie przedsiębiorstwo robót dekarskich i asfaltowych
Jan Maciński
 Łódź, Senatorska M 18
 (dom własny).
 772-27

Pracownia Gorsetów
„MARTA”
 Łódź, Piotrkowska 130 (w podwórzu)
 Peleca najświeższe fasony gorsetów, zastosowane do wymagań mody. Wielki wybór gorsetów gotowych po niższych cenach. Biustonosze, paski brzuszne, prostotrzymacze etc. Przyjmuje reperacje, przeróbki i pranie gorsetów. 765 : 5

746-1
 Ten oszczędza obuwie, kto używa tylko **P-ra R. Włodarskiego** pasty „**GLOBIN**” w kolorach: czarnej, białej, żółtej, brązowej. — Zadajcie wszędzie! — Proszę uważać na firmę „**Włodarski**”, gdyż jest niemiecki ersatz również z nazwą „**Globin**”. Reprezentant B. Dziubiński, Warszawa Pańska 68 m. 26.

Kupuję srebrne
RUBLE
 Wiadomość w administracji „Rozwoju”. 675 0

Stanisław Borowiecki,
 długoletni pracownik notariatu w Łodzi
powrócił
 Obecnie pracuje w kancelarii Notariusza LISOWSKIEGO, przy ulicy Piotrkowskiej № 6.

Drobne ogłoszenia:

AIAIA! Sroda dn. 7 maja tania wyprzedaż mebli z publicznego przetargu o godz. 10-jej rano. Piotrkowska № 116. 2137-1

A. A. Meble sprzedaje: szafy, łóżka, kredensy, otomany, pianino, oraz lodownię. Przeździecki, Piotrkowska 108. 1986-2

Gramofon z 58 płytami, koncertowy, w dobrym stanie, do sprzedania. Andrzejka № 17 m. 35, od godz. 4-7 można zastać. 2145-3

jest do sprzedania gospodarstwo 45 mórg ziemi z budynkami, przy lesie Pabjanickim. Wiadomość w Łodzi, ul. Przejazd № 69 m. 4. 2104-2

Wypuję garderobę, bielisz, dywan, kwity lombardowe, gazety, papier zużyty wszelką ilość. Dzielna 1 miesz. 7, front 1 piętro. 2090-nwc5

Wredens, bufet piwny oraz fiszharmoniję sprzedam. Ul. Krucza № 4-18. 2086-3

Losy do 4 klasy są do nabycia w Administracji Rozwoju

Madam Mari po powrocie z Moskwy utworzyła pracownię ubiorów damskich. Pasaż-Szulca № 77 m. 16. 2082-wc2

Mleczarnia w dobrym punkcie z powodu zmiany interesu do sprzedania. Oferty w Rozwoju pod «Sprzedaż». 2079-1

Trzymaj się
 zasady, że „czas — to pieniądz” i jeśli szukasz interesu — najlepiej zwróć się bez zwłoki do BIURA INFORMACYJNO-HANDLOWEGO
Aleksandra Gersdorfa
 Łódź, Piotrkowska Nr. 84
 Telef. 94.
 Biuro wskaże Ci źródło, Biuro ułatwi Ci zbyć!
 Bo tylko Biuro to ma rozgałęzioną sieć współpracowników we wszystkich środowiskach handlu i przemysłu. 765 : 5

Młoda inteligentna panienska ładnego charakteru poszukuje posady gospodyni lub t. p. (niezależna) na miejscu lub na wyjazd u samotnej osoby lub samotnego w starszym wieku. Oferty przyjmie administracja Rozwoju pod „Niezależna A. R.” 3111-3

Młoda panienska poszukuje jakiegokolwiek pracy. Łaskawe oferty składać proszę w administracji Rozwoju pod „Młoda”. 2121-c2

Pokój do wynajęcia dla dwóch panów umeblowany. Ul. Przejazd Nr. 35 m. 4, pierwsze piętro, dom frontowy. 2124-1

Potrzebna dziewczyna do sprzątania na stałe. Wólczańska 91-36. 2126-2

Pralnia chemiczna, egz. 25 lat, jest do sprzedania od zaraz. Wiadomość: Cegielniana 69, w pralni. 2232-2

Potrzebna prasowaczka. Ulica Cegielniana 69. 2096-2

Przyjmę dzieci do kompletu freblowskiego i początków nauki. Radwańska 55 m. 11. 2093-3

świeżość i piękność nadaje każdej twarzy.

krem
„EROS”
 radykalnie usuwa wszelkie nieczystości — cery. —
 Do nabycia w aptekach, składach aptecznych i perfumerjach.

Zatw. przez Urząd Lekarski

poszukuję zajęcia biurowego; skończyłam 4 kl., zaraz. Oferty dla „Potrzebującej” w Rozwoju. 2100-1

Placę sprzedam (tylko chrześcijanom) pod lasem w Przygoniu. Wiadomość na miejscu w Otockiego. 2107-4

Pokój umeblowany do wynajęcia. Wiadomość w administracji Rozwoju. 2081-1

Power sprzedam. Składowa 13, stróż wskaże. 2084-2

Są do sprzedania dwie rolwagi i furgon piekarski. Wiadomość: Sienkiewicza 100, u portjera. 2074-1

Suknie damskie, ubranka dziecięce, cinnie szyje oraz przyjmuje wszelkie przeróbki i nicowania najtaniej. Szkolna 5 m. 6, II piętro, front. 2141-cn5

Urządzenie sklepowe do sprzedania. Ul. Gubernatorska 39 m. 34. 2115-2

Wynajmę dwie lub jedną parę koni do różnych przewozów, robót. Oferty w Rozwoju pod al. S. 16. 2139-p.2

Waga wozowa do sprzedania. Ul. Kątna № 56, W. Chorzewski. 2071-2

Z powodu wstąpienia do wojska jest do sprzedania mleczarnia-jadłodajnia. Cegielniana 64. 2135-1

2 magle w dobrym stanie do sprzedania. Nowo-Targowa 14. 2112-1

200 marek dam za wyrobienie posady biurowej młodemu człowiekowi, posiadającemu klubne świadectwa. Oferty sub „Nagroda”. 2050-1

Zagubione dokumenty.

Bronisława Nowe zagubiła legitymację chlebową wydaną z I-go ucztą za Nr. 1862 na 9 osób. 2123-1

Emma Parachownik zagubiła legitymację chlebową wydaną na 2 osoby. 2118-1

Edward Cytarżyński zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi i rosyjski wydany z gminy Pajęczno. 2094-2

Fajlowicz Ryfka zagubił legitymację wydaną z komitetu bezrobotnych. 2129-1

Józef Janosik zagubił legitymację chlebową wydaną na 1 osobę. 2128-1

Jan Józwiak zagubił kartę węglową. 2125-1

Józef Matjaszewski zagubił legitymację chlebową wydaną na 7 osób. 2114-1

Michał Bielak zagubił kartę węglową wydaną za nr. 2853. 2116-1

Maria Lubasińska zagubiła paszport niemiecki wydany w gm. Sójki. 2103-5

Niedziński Kazimierz zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 2131-3

Osmołowska Stefania zgubiła legitymację chlebową na 2 osoby. 2127-1

Ostrzeżenie. Przed kilku laty zostały skradzione lub zagubione cztery weksle in blanco wydane przez zmarłego mego męża, Stanisława Ceranka, na drobne sumy, ogółem do 200 rb. Ostrzegam się przed nabyciem takich jako nieważnych. Łódź, dnia 28 kwietnia 1919 r. 3002-1

Pozalja Trzaska zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 2143-5

Rozalja Librach zgubiła paszport wydany w Petersburgu. 2138-5

Skradziono paszport rosyjski wydany w gm. Wiskitno na imię Feliksa Walczaka oraz legitymację wojskową. 2117-3

Skradziono paszport rosyjski wydany na imię Bartłomieja Trzebińskiego, oraz zaświadczenie z gminy Chrobysz, pow. Pinczew. 3009 3

Wachnicki Bolesław zgubił legitymację węglową i paszport, wyd. w Łodzi. 3034 3

Wicher Eugeniusz zgubił paszport ooz dokumenty wojskowe. Proszę oddać za nagrodą mk. 20 do Rozwoju. 3035 3

Wojciechowski Franciszek zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 2086-1

Zaginęły 2 paszporty niemieckie wydane w Łodzi na imię Tomasz i Bronisławy Augustyniaków oraz legitymacja chlebową na 4 osoby. 2098-5

Zaginal paszport niemiecki na imię Stanisława Jabłowska. 3001-2

Zaginęła karta węglowa na imię Fr. Ogrodowczyk, zam. przy ul. Wólczańskiej № 225. 2105-1

Zaginal paszport niemiecki za № 7449 na imię Liny Elzy Bertold wydany w Łodzi. 2106-2

Zaginęła karta paszportowa, wydana z tacyki Franciszek Mamsz, na imię Antoniego Sciecha. 3022 1

3 maja na Górnym Rynku skradziono portfel, zawierający paszporty niemiecki i rosyjski, legitymację na pieniądze, wydaną z Komitetu dla bezrobotnych, kartę pracy, wydaną za nr. 2963, kartę węglową oraz kwit ze związku włóknistego, wydany na imię Wojciecha Radzienia, St. Zarzewska 144. 3010 1

26 kwietnia na dworcu kaliskim, wsiadając do tramwaju, skradziono portfel z pieniędzmi, paszportem niemieckim Nr 28521, kartą węglową, wydaną w Łodzi na imię Wacława Wojciechowskiego i innymi papierami. Upraszam o zwrot za wynagrodzeniem, Passaż-Szulca 45. 2105-2